

INFORMATIEBLAD OVER DE PROCEDURE VOOR ONTHEFFINGEN EN GELIJKWAARDIGHEDEN VAN DE TECHNISCHE VOORSCHRIFTEN VAN ES-TRIN VOOR SPECIFIEKE VAARTUIGEN

Maart 2019

Europees Comité voor de opstelling van
standaarden voor de binnenvaart

Informatieblad over de procedure voor ontheffingen en gelijkwaardigheden van de technische voorschriften van ES-TRIN voor specifieke vaartuigen

Binnenschipcertificaat

Een vaartuig dat de Rijn of binnenwateren van de EU bevaart, moet beschikken over een certificaat van onderzoek voor Rijnschepen of een Uniecertificaat voor binnenschepen. Beide certificaten worden door de bevoegde nationale autoriteiten afgegeven en bevestigen dat het schip volledig voldoet aan de technische voorschriften van ES-TRIN. Deze voorschriften hebben tot doel een hoog veiligheidsniveau in de binnenvaart te waarborgen en tevens een hoog niveau van bescherming voor het milieu en de personen aan boord te garanderen.

Mogelijkheden voor afwijkingen met betrekking tot de technische voorschriften op internationaal vlak

In de rechtskaders¹ van de CCR en de EU is vastgelegd dat in naar behoren gemotiveerde gevallen mag worden afgeweken van de technische voorschriften van ES-TRIN:

- om innovatie en het gebruik van nieuwe technologieën in de binnenvaart te bevorderen;
- als deze technische voorschriften technisch moeilijk uitvoerbaar zijn of de toepassing ervan onevenredig hoge kosten met zich mee zou brengen (hardheidsclausule).

In beide gevallen kan de scheepseigenaar bij de bevoegde nationale instantie een verzoek tot afwijking van de bepalingen van de technische standaard ES-TRIN indienen. De bevoegde autoriteit onderzoekt het verzoek en beslist, samen met de scheepseigenaar, of het vaartuig een certificaat van onderzoek of een Uniecertificaat moet krijgen. In functie van deze beslissing dient de desbetreffende lidstaat bij de CCR of bij het Comité CESNI een verzoek in om af te mogen wijken van de ES-TRIN. De ontheffing wordt voor een specifiek vaartuig afgegeven door de Commissie van deskundigen op basis van hetzij

- een uitvoeringshandeling van de Europese Commissie (EC) na stellingname van het Comité CESNI, of
- een aanbeveling van de CCR.

Voor een serie schepen met dezelfde afwijkingen van de ES-TRIN moet voor elk schip een afzonderlijke ontheffing worden aangevraagd. Na goedkeuring door de CCR of de EC worden de specifieke afwijkingen door de bevoegde nationale instantie in het certificaat van onderzoek of het Uniecertificaat ingeschreven.

Op de website² van de CCR kunt u een overzicht vinden van de ontheffingen die de CCR sinds 1996 heeft toegestaan. De toelating van een afwijking door de CCR wordt "aanbeveling" genoemd.

Voordelen van een ontheffing op het niveau van de CCR of de Europese Unie

Bij innovatieve projecten is het gebruikelijk dat op internationaal vlak een ontheffing wordt verleend, zoals bijvoorbeeld voor schepen die gebruik maken van alternatieve brandstoffen. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat de veiligheid en het vlot scheepvaartverkeer op een hoog, internationaal erkend niveau gewaarborgd blijft, ondanks het feit dat van bepaalde voorschriften wordt afgeweken. Aangezien de ontheffing internationaal geldig is, kan de eigenaar zijn vaartuig op de internationale vaarwegen inzetten. Voor projectontwikkelaars die op Europese schaal nieuwe technologie willen promoten, biedt dit een adequaat kader.

¹ Zie ROSR, artikel 2.20, zie Richtlijn (EU) 2016/1629, artikel 25 en 26

² https://www.ccr-zkr.org/files/documents/reglementRV/rv3nl_rec_052017.pdf

Opmerking: Voor schepen die alleen zeer lokaal over korte afstanden varen, of in havengebieden kunnen overheden op grond van hun nationale regelingen afwijkingen toelaten. Afwijkingen binnen een nationale context worden in dit informatieblad buiten beschouwing gelaten. Voor de Rijn kunnen op nationaal vlak geen ontheffingen worden afgegeven.

Geldigheidsduur van de ontheffingen

De ontheffing is in de volgende gevallen voor onbeperkte tijd geldig:

- als aan boord van een vaartuig andere materialen werden gebruikt, als er op het schip voorzieningen, uitrustingen of installaties van een ander materiaal werden gebruikt of de constructie of plaatsing anders is dan voorzien in de ES-TRIN, op voorwaarde dat een **gelijkwaardig** veiligheidsniveau gegarandeerd is;
- bij de toepassing van de hardheidsclausule.

Als het gaat om het testen van nieuwe technische specificaties die afwijken van de voorschriften van ES-TRIN worden ontheffingen toegekend voor een beperkte periode (over het algemeen 5 jaar), op voorwaarde dat een **adequaat** veiligheidsniveau gegarandeerd is.

Verzoek voor het verkrijgen van een ontheffing en behandeling van de aanvraag

De procedure bestaat uit drie stappen: voorbereiding op nationaal niveau, technisch onderzoek door een internationale werkgroep (RV/G of CESNI/PT) en tot slot een administratieve bekrachtiging door internationale instanties. Een goede voorbereiding en een zorgvuldig opgebouwd en volledig aanvraagdossier dragen ertoe bij dat het verzoek soepel en efficiënt kan worden behandeld!

Opmerking: Initiatiefnemers van een project wordt aangeraden om voordat begonnen wordt met de voorbereiding op nationaal niveau, na te gaan of het echt nodig is om een ontheffing aan te vragen. Wellicht is er al eerder een aanvraag ingediend en is een afwijking al eerder toegestaan. Indien in het verleden al vergelijkbare verzoeken om een ontheffing zijn goedgekeurd, zou het technisch onderzoek van de nieuwe aanvraag sneller kunnen verlopen. Het schip moet dan wel aan dezelfde voorwaarden voldoen.

1. Een initiatiefnemer van een project moet in samenwerking met de bevoegde nationale autoriteit, en indien nodig met de hulp van een classificatiebureau of expertisebureau, het technisch dossier samenstellen. Dit dossier moet om te beginnen de ontwerptekst voor de ontheffing bevatten (met een nauwkeurig overzicht van de artikelen van de ES-TRIN waarvan afgeweken wordt – zie het voorbeeld in de bijlage) en bijlagen waaruit blijkt dat een adequaat veiligheidsniveau gewaarborgd kan worden (bijvoorbeeld aan de hand van o.a. een Hazid-studie) en andere informatie die nodig zou kunnen zijn (bijvoorbeeld, specifieke training van de bemanning, onderhoudswerkzaamheden...). Om de behandeling van het dossier sneller te doen verlopen, wordt aangeraden de bijlagen in meerdere talen in te dienen.
2. Wanneer het dossier volledig is, dient de lidstaat dit dossier in bij het secretariaat van de CCR. Het technisch onderzoek wordt dan op de agenda van de volgende vergadering van de werkgroep geplaatst (er wordt vier keer per jaar vergaderd, meestal in februari, juni, september en november). Op de vergadering zal de bevoegde nationale instantie samen met de initiatiefnemers van het project het dossier toelichten. Het kan gebeuren dat tijdens de bespreking duidelijk wordt dat de aanvraag moet worden gewijzigd of dat er meer informatie of toelichting nodig is.

Opmerking: Het secretariaat van CESNI en zijn werkgroepen wordt gevoerd door het secretariaat van de CCR.

3. Wanneer het technisch onderzoek afgerond is, wordt de definitieve aanvraag voor een ontheffing (en de daarbij behorende bijlagen) ter goedkeuring aan de CCR of de EU voorgelegd. De CCR geeft een goedgekeurde afwijking een nummer dat vervolgens in de halfjaarlijkse besluiten zal worden gepubliceerd. Bij de EU stelt de EC overeenkomstig Richtlijn (EU) 2016/1629 een uitvoeringshandeling vast waarin ontheffingen worden toegestaan.

Opmerking: In afwachting van de afronding van de procedure overeenkomstig het ROSR, kan de bevoegde nationale instantie een voorlopig certificaat van onderzoek afgeven, indien deze instantie van mening is dat de veiligheid gewaarborgd is.

In afwachting van de afronding van de procedure overeenkomstig Richtlijn 2016/1629, kan de bevoegde nationale instantie een voorlopig Uniecertificaat afgeven, wanneer het onderzoek van de aanvraag is afgerond en de lidstaat de EC over het verzoek heeft gelicht.

Hieronder volgt een samenvatting van de procedures met vermelding van de te verwachten tijd die nodig zal zijn.

Stappen	Type certificaat	
	Certificaat van onderzoek voor Rijnschepen (verzoek om ontheffing overeenkomstig het ROSR)	Uniecertificaat voor binnenschepen (verzoek om ontheffing overeenkomstig Richtlijn (EU) 2016/1629)
I Voorbereiding van een dossier	Initiatiefnemers van een project en nationale instantie (3-12 maanden)	
II Indiening van de aanvraag	bij de werkgroep RV/G via het secretariaat van de CCR (max. 3 maanden, indien op tijd voor de vergadering ingediend)	bij de werkgroep CESNI/PT via het secretariaat van de CCR (max. 3 maanden, indien op tijd voor de vergadering ingediend)
III Technisch onderzoek	Wergroep RV/G (6-9 maanden)	Wergroep CESNI/PT (6-9 maanden)
IV Goedkeurings-procedure	CCR (publicatie) (2 weken)	Mededeling van de lidstaten aan de EC - vaststelling van een uitvoeringshandeling ³ (ca. 12 maanden)

Voor verdere vragen staan de Commissies van deskundigen ter beschikking. De lijst van de Commissies van deskundigen vindt u op de website van [CESNI](#).

³ Elk jaar één uitvoeringshandeling voor verschillende ontheffingen.

Model voor het aanvragen van een ontheffing en bijlagen

**AANBEVELINGEN AAN DE COMMISSIES VAN DESKUNDIGEN
MET BETREKKING TOT DE TOEPASSING VAN [HET ROSR/ DE RICHTLIJN (EU) 2016/1629]**

**AANBEVELING Nr. xx/20xx
van xx.xx.xxxx**

[NAAM VAN HET VAARTUIG]

Het [type van het vaartuig] [naam van het vaartuig], uniek Europees scheepsidentificatienummer [ENI], mag in afwijking van [ROSR / Richtlijn (EU) 2016/1629] worden toegelaten voor het gebruik van [alternatieve technologie].

Op grond van [rechtsgrondslag] mag [tot en met xx.xx.xxxx] worden afgeweken van [desbetreffende artikelen] van ES-TRIN 2017/1 (hierna ES-TRIN genoemd). Het gebruik van [...] wordt geacht voldoende veilig te zijn indien te allen tijde aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. ...
2. ...
- ...
3. Er moet een jaarlijks evaluatierapport worden opgesteld, dat alle gegevens moet bevatten die vergaard werden. Het evaluatierapport moet bij het secretariaat van CESNI worden ingediend en zal door het secretariaat aan de lidstaten worden voorgelegd. Dit evaluatierapport moet ten minste de volgende informatie bevatten:
 - a) systeemuitval,
 - b) lekkage,
 - c) afwijkingen, reparaties en wijzigingen,
 - d) gegevens bedrijfsvoering,
 - ...

Bijlagen (de bijlagen worden niet gepubliceerd)

- Bijlage 1: Projectbeschrijving
- Bijlage 2: Gedetailleerd overzicht van de afwijkingen en beoordeling daarvan
- Bijlage 3: Algemene overzichtstekening en andere tekeningen
- Bijlage 4: Risicobeoordeling (FMEA, Hazid, ...)
- Overige stukken, bijvoorbeeld
- Bijlage 5: Bunkerprocedure
- Bijlage 6: Opleiding van de bemanning
- Bijlage 7: Onderhoud
- Bijlage 8: ...